

Universiteit
Leiden

Leidraad

ALUMNI-
MAGAZINE
NR. 1 2022

Nicole Hoevertsz
vice-voorzitter Internationaal
Olympisch Comité

'Ik geloof in de kracht van sport'

Dossier
Wetenschap en maatschappij

Algoritmen de baas
Reijer Passchier

‘In *Leiden* leerde ik voor mezelf opkomen’

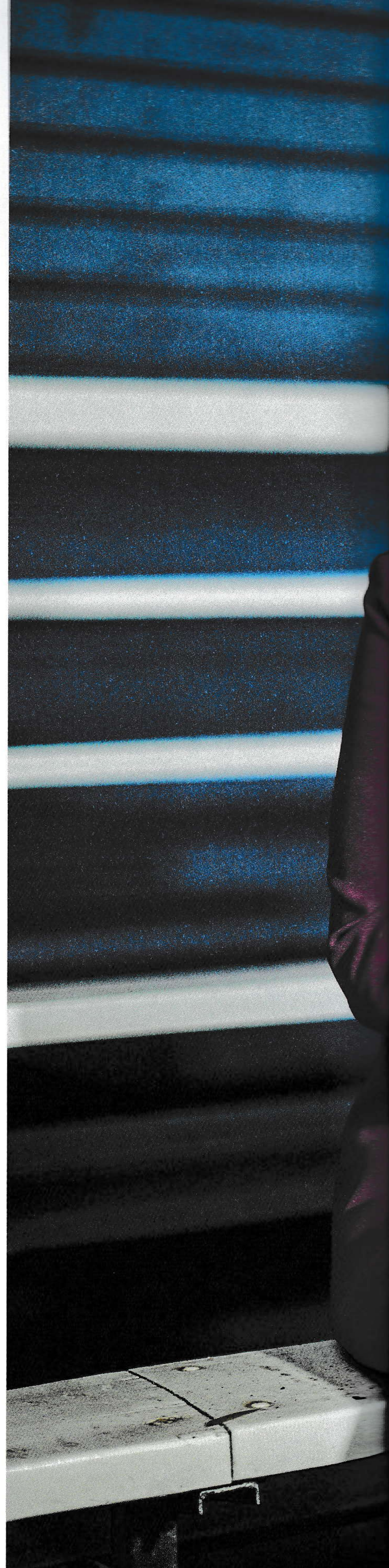
De openingsceremonie van de Olympische Spelen in München maakt in 1972 grote indruk op **Nicole Hoevertsz**. Dáár wil ik op een dag zijn, besluit de dan 8-jarige Nicole. Haar passie voor de sport en doorzettingsvermogen brengen haar verder dan de ooit zo introverte Arubaanse had durven hopen. De benoeming tot vice-voorzitter van het IOC is een voorlopige kroon op haar werk. Haar studietijd in Leiden droeg bij aan haar vorming.

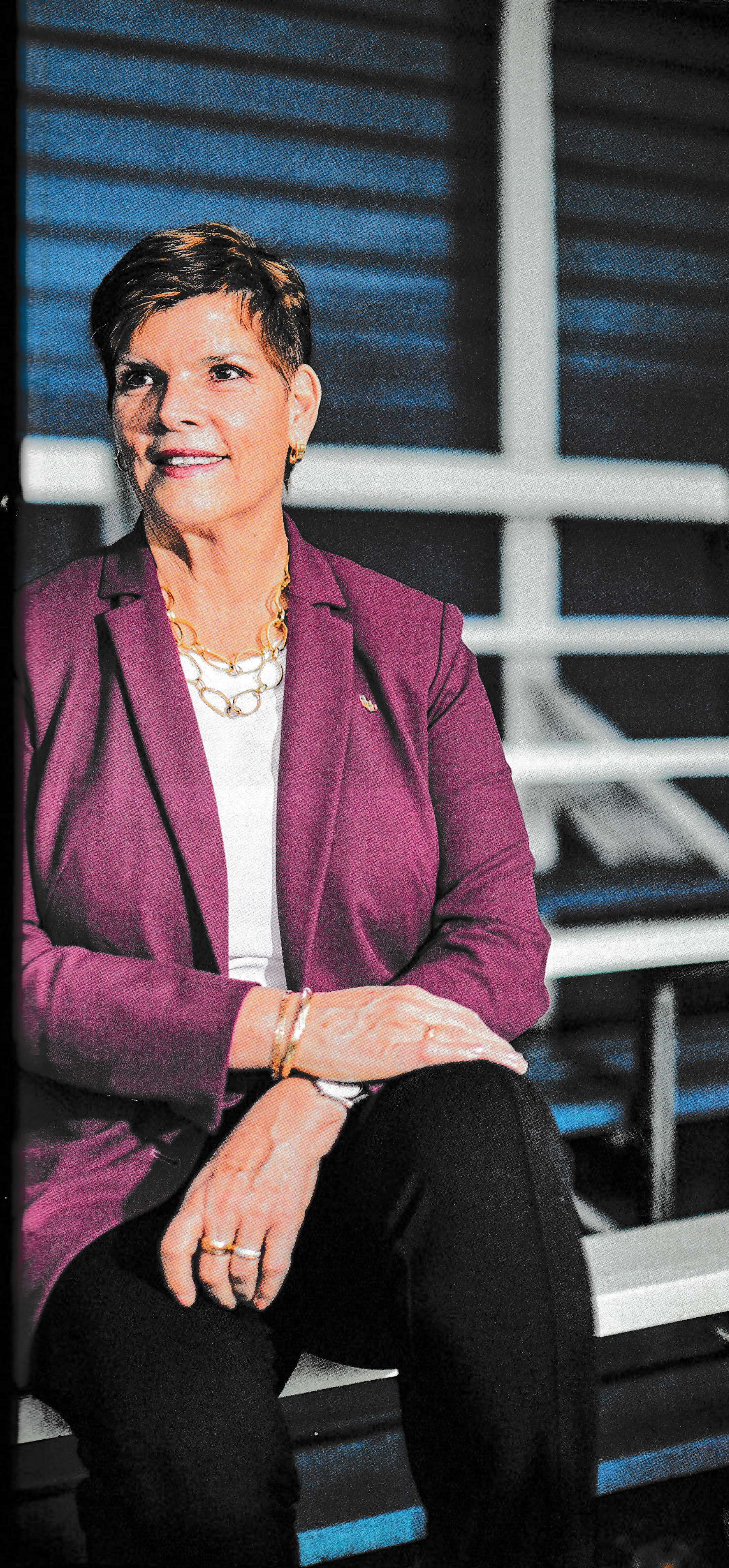
TEKST: NIENKE LEDEGANG, FOTO'S: MANON VAN DER ZWAAL

Als er één rode draad aan te wijzen is in het levensverhaal van Nicole Hoevertsz, dan is het Aruba. Haar liefde voor het benedenwindse eiland spreekt uit alles: wanneer ze vertelt dat ze zich 100 procent Arubaanse voelt en er altijd zal blijven wonen, als ze uitlegt waarom ze zich bij het IOC juist voor de kleinere landen inzet, maar ook als ze aan het einde van het interview wat souvenirs van Aruba uit haar tas haalt en die enthousiast overhandigt. Toch is ze óók Nederlandse, voor de helft om precies te zijn. ‘Mijn vader kwam van Aruba en ging begin jaren ’60 naar Nederland om opgeleid te worden tot onderwijzer. Hij kwam in Limburg terecht. Daar ontmoette hij mijn moeder, ze werden verliefd en zij ging met hem mee naar Aruba. Heel dapper. Beeld je eens in hoe groot die stap was voor een meisje dat nog nooit buiten Limburg was geweest.’

Synchroonzwemmen

In 1964 wordt Nicole geboren. Een rustig meisje dat in synchroonzwemmen haar grote passie vindt. ‘In kon me aansluiten bij een groepje meisjes dat aan synchroonzwemmen deed. Een uitkomst voor mij, want ik was echt verlegen en geen denken aan dat ik samen met jongens zou gaan sporten. We trainden in zwembaden bij de hotels, want er was geen openbaar zwembad op Aruba. Ik vond het heerlijk. Al mijn vrije tijd lag ik in het water.’

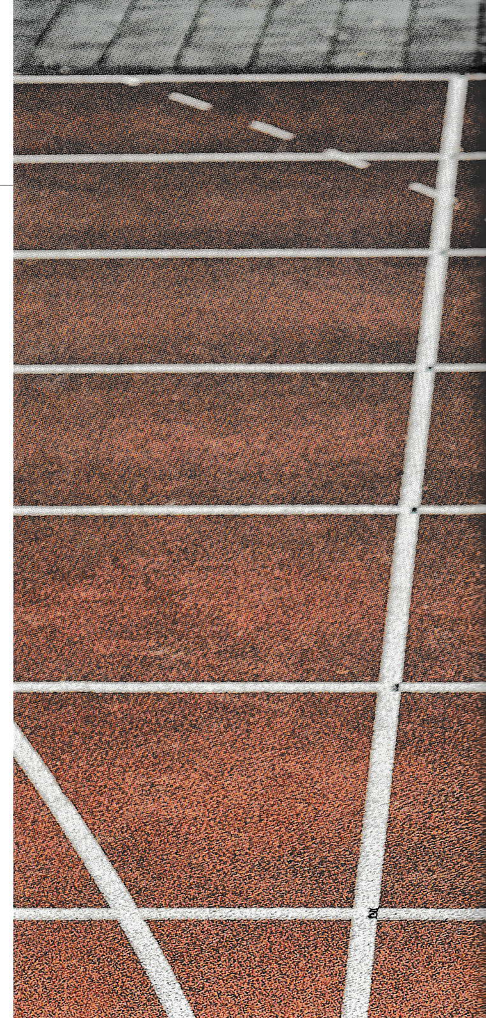
Nicole was tegelijk een serieuze scholiere. Ze volgde het vwo op de enige havo-vwo-school op het eiland, waar haar vader het had geschopt tot rector. ‘Er kwam een moment dat ik moest gaan nadenken over wat ik daarna wilde. Ik wilde iets met sport, maar daar waren geen opleidingen voor. Een van mijn docenten zei: waarom ga je geen rechten studeren? Ik had geen idee wat het was. Maar het klonk als een brede studie, waar ik veel kanten mee op kon.'

‘Samen met wat schoolgenoten en vrienden, onder wie Mike Eman, maakten we plannen om in Leiden te gaan studeren. Zijn oudere broer Henny had ook in Leiden gestudeerd en was daar een bekende figuur: hij was de grondlegger van cafés als 't Keizertje en de Bonte Koe. Zowel Henny als Mike werd later premier van Aruba. Om allerlei redenen ging het plan om met dat groepje naar Leiden te gaan niet door zoals we hadden gehoopt. En dus kwam ik op mijn achttiende helemaal alleen aan in Leiden, waar ik me inschreef voor Nederlands recht. Ik studeerde af in het Nederlands recht met de internationale afstudeerrichting.'

Nachtenlang discussiëren

Hoevertsz komt te wonen op de Pelikaanhof. ‘Ik herinner me dat ik het moeilijk had. Ik had eigenlijk maar één doel: zo snel mogelijk terug naar Aruba. Ik was geen doorsnee student die de kroeg opzocht of lid werd van een studentenvereniging. Ik studeerde en ik zwom - bij DSZ in Den Haag. Natuurlijk maakte ik wel vrienden en met mijn huisgenoten had ik het leuk, maar daar groeide niets blijvends uit. Ik ging af en toe naar de jongste broer van mijn vader, die aan de VU studeerde en in de studentenwijk Uilenstede woonde. Daar zaten we nachtenlang te discussiëren. In die tijd heb ik het introverte definitief van me afgeschud. Dat is wat ik mooi vind aan Nederland, en iets wat Leiden me gebracht heeft: je leert hier voor jezelf

en je mening opkomen. Daar heb ik tot de dag van vandaag heel veel aan.'
Dan gebeurt er iets waardoor Hoevertsz tijdelijk terugkeert naar Aruba. Synchroonzwemmen is in 1984 in Los Angeles voor het eerst een olympische sport. Haar grote passie brengt haar als 20-jarige op de plek waar ze altijd al van droomde: de Olympische Spelen. 'Toen duidelijk werd dat we mee konden doen aan de Spelen, onderbrak ik mijn studie en richtte me helemaal op de voorbereiding, samen met mijn zwempartner Esther. Het was sportief gezien geen succes, als klein land zonder ervaring maakten we weinig kans, maar mijn deelname maakte dat ik voorgoed mijn hart verloor aan de Olympische gedachte.'

Oogje dichtknijpen

Serieus als ze is, keert ze terug naar Leiden om haar studie weer op te pakken. 'Door die onderbreking had ik veel contact met de studieadviseur en de studentendecaan, meneer Van Iterson. Hij had wel begrip voor mijn situatie en kneep een oogje dicht als er tentamens verplaatst moesten worden. Daar heb ik fijne herinneringen aan. De studie zelf vond ik ook boeiend. Mijn favoriete hoogleraar was professor Kooijmans. Een vreselijk aardige man, die later minister van Buitenlandse Zaken werd. In die tijd werkte ik al voor de Arubaanse regering. Toen hij een keer op werkbezoek kwam, riep hij uit: "Nicole, hoe is het met je?". Ik was verbaasd dat hij me herkende.'
In 1988 onderbreekt ze nogmaals kort haar studie, deze keer voor de rol van coach in Seoul. In 1991 rondt ze haar studie af en vindt werk als juridisch adviseur bij de Directie Buitenlandse Betrekkingen op Aruba, waar ze nog altijd werkt naast haar werkzaamheden voor het IOC. Tussendoor vervult ze ook nog de functie van waarnemend secretaris van de Ministerraad en later werd ze benoemd tot secretaris van de Ministerraad, een functie die zij gedurende acht jaar vervulde.

'Mijn keuze om voor de Arubaanse overheid te werken, is in de grond geen hele nobele', zegt ze met een twinkeling in haar ogen. 'Ik wist dat ik voor de overheid moest gaan werken als ik werk en sport met elkaar wilde combineren. En dat was voor mij een voorwaarde. Gelukkig past het werk me bijzonder goed en zet ik me vol overtuiging en plezier in voor Aruba.'

Geen tijd voor een gezinsleven

Dan, over dat leven waarin sport zo'n prominente rol speelt: 'Jarenlang was mijn ritme: werken van half acht tot half vijf, om vijf uur het zwembad in en vanaf acht uur vergaderen voor de zwembond of het Arubaans Olympisch Comité, waar ik jarenlang in het bestuur zat.' Met zo'n vol schema was er geen tijd voor een gezinsleven, erkent ze. Ze is getrouwd geweest en nu gescheiden. 'Het was een bewuste keuze om geen kinderen te krijgen. Het past simpelweg niet in mijn leven. Ik ben heel dol op mijn neefje en nichtje, de kinderen van mijn broer en mijn zwempartner Esther, die grappig genoeg met elkaar getrouwd zijn.'
Daarom ook bood ze aan om voor het interview met Leidraad naar Leiden te komen, na afloop van een vergaderweek van het IOC in Lausanne. 'Het gaf me de kans om mijn neefje Joshua te zien, die ook in Leiden studeerde. Ik was twee jaar geleden bij zijn afstuderen. Dat was een mooie gelegenheid om alsnog mijn handtekening in het zweetkamertje te zetten. Indertijd had ik grote haast om uit Leiden te vertrekken, omdat ik op Aruba aan de slag kon. Mijn vader haalde mijn bul op en het zweetkamertje liet ik erbij zitten. Later vond ik dat toch jammer. Ik vind het fijn en eervol dat mijn naam er nu toch nog tussen staat.'

'Olympische solidariteit gaat niet alleen over prestaties, maar ook over het overbruggen van verschillen'

Invloedrijke club

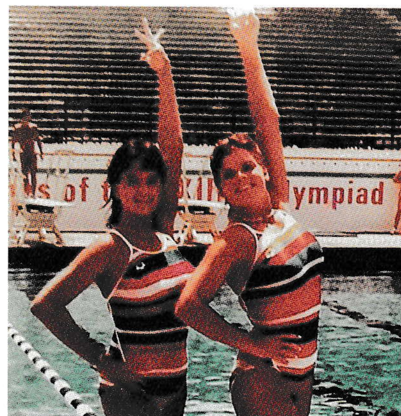
Ze neemt Joshua regelmatig mee op haar reizen over de wereld sinds ze actief is voor het IOC. 'In 2006 werd ik lid van het IOC, vanaf 2017 zit ik in het hoofdbestuur en sinds dit jaar ben ik vice-voorzitter. Op deze plek komt alles samen waar ik mijn leven al aan werk: we maken gebruik van de kracht van sport. Sport verbroedert en verbindt. In het IOC kan ik iets betekenen als vertegenwoordiger van de kleine landen, die samen toch twee derde van de IOC-landen uitmaken. Ik breng het elke keer naar voren: hoe kunnen we ervoor zorgen dat al het goede werk dat we doen binnen het IOC en de olympische gedachte ten gunste komen van iedereen?' Ze gaat wat meer rechtop

Nicole Hoevertsz

(1964)

Na haar studie Nederlands recht, afstudeerrichting Internationaal, bekleedt Hoevertsz verschillende functies binnen de Directie Buitenlandse Betrekkingen op Aruba. Tot op de dag van vandaag werkt ze er als raadadviseur. Naast haar werk was en is ze actief als bestuurslid voor onder meer de Arubaanse zwemfederatie, het Arubaans Olympisch Comité, de Pan American Sports Organization en sinds 2006 het Internationaal Olympisch Comité.

Nicole Hoevertsz (rechts) tijdens de Olympische Spelen van 1984 met haar zwempartner Esther.

zitten: 'Het is IOC is een geweldige organisatie. We zijn een invloedrijke club, we kunnen diplomatie bedrijven via sport. Olympische solidariteit gaat niet alleen over prestaties, maar ook over het overbruggen van verschillen tussen grote en kleine landen, arm en rijk. We bereiken veel op het gebied van mensenrechten, vrouwenrechten en gendergelijkheid. Er is ons bovendien alles aan gelegen om als integer te boek te staan. Als een van onze partners slecht in het nieuws komt, dan straalt dat af op het hele IOC. Daar zijn we heel scherp op.' Zo werd Hoevertsz in 2018 aangesteld om onderzoek te doen naar het Russische dopingschandaal. 'De commissie waar ik leiding aan gaf moest beslissen welke atleten toch mee mochten doen aan de Winterspelen van PyeongChang. Dat was een gevoelige verantwoordelijkheid.'
De vraag ligt voor de hand of ze zichzelf als de eerste vrouwelijke IOC-voorzitter ziet. Huidig voorzitter Thomas Bach blijft nog tot 2025. Resoluut: 'Daar ben ik totaal niet mee bezig. Ik geniet van het nu. Ik hoef niet over vijf jaar per se hier of daar te zijn. Ik ben ambitieus, wil dingen voor elkaar krijgen, maar niet op die manier. Ik denk wel eens terug aan de Leidse hoogleraar bij wie ik Zeerecht volgde. Ik moest het tentamen Zeerecht 2 doen, maar door de Spelen had ik deel één gemist. Toen ik hem vroeg of ik ze misschien tegelijk kon doen, wees hij naar mijn Seoul-trui. "Is dat de reden dat je dat tentamen hebt gemist? Als jij de discipline had om dat te bereiken, dan heb je ook genoeg discipline om beide tentamens te halen", zei hij. Zo heeft sport me altijd verder geholpen', lacht ze.

De groten der aarde

En Leiden? Ze kijkt, ondanks de soms moeilijke momenten, met een warm gevoel terug op haar Leidse tijd. 'Voor mij is Leiden de stad der steden. Het heeft de perfecte maat. Ik heb een zwak voor de historie en de tradities. Op Aruba was ook bekend: als je rechten wilt studeren, dan moet je naar Leiden. De groten der aarde studeerden hier: Einstein, Kamerlingh Onnes, Hugo de Groot, de koninklijke familie. De stad heeft me mede gemaakt tot wie ik nu ben. En daar ben ik trots op. Overal waar ik kom zeg ik tegen jonge mensen: als een verlegen meisje uit een piepklein land het kan, dan kun jij het ook. Zo hoop ik de lift waarmee ikzelf naar boven kwam, ook weer naar beneden te sturen. Om deuren te openen voor een volgende generatie.' ◻